

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

VAN

DU

23-11-1999

23-11-1999

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes conférés pour l'Organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement du citoyens pour le changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie & ID21

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/00	:	Documents parlementaires de la 50e législature, suivi du n° et dy n° consécutif
QRVA	:	Question et Réponses écrites
HA	:	Annales (Compte Rendu intégral)
CRA	:	Compte Rendu Analytique
PLEN	:	Séance plénière
COM	:	Réunion de commission

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/00	:	Parlementaire documenten van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer
QRVA	:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA	:	Handelingen (Beknopt Verslag)
BV	:	Beknopt Verslag
PLEN	:	Plenum vergadering
COM	:	Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation, 1008 Bruxelles
Fax : 02/549 82 60
Tél. : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Officiële publicaties, van de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein, 1008 Brussel
Fax : 02/549 81 60
Tel. : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Inhoud

Dinsdag 23 november 1999

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - COM 050

Interpellatie van de heer Hubert Brouns tot de minister van Justitie over "de aanpak van de hormonenmafia door het gerecht" (nr. 139)

sprekers : **Hubert Brouns, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de problemen met betrekking tot de regelmatigheid van de zetel in arbeidsrechtbanken" (nr. 420)

sprekers : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de openstaande kaders bij de rechtbanken" (nr. 427)

sprekers : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de onuitvoerbaarheid van vonnissen inzake bezoekrecht en de toenemende plaag van incest-beschuldigingen in echtscheidingsdossiers" (nr. 421)

sprekers : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Samengevoegde mondelinge vragen van :

- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Justitie over "de opgelegde tweetaligheid van de vrederechter van Sint-Pieters-Leeuw" (nr. 461)

- mevrouw Simonne Creyf aan de minister van Justitie over "de tweetaligheid van de vrederechter van het kanton Sint-Pieters-Leeuw" (nr. 464)

- de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de wijziging van de taalwetgeving in gerechtszaken met betrekking tot het nieuwe kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw" (nr. 473)

sprekers : **Annemie Van de Casteele, Simonne Creyf, Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie, **Tony Van Parys**

Sommaire

Mardi 23 novembre 1999

COMMISSION DE LA JUSTICE - COM 050

Interpellation de M. Hubert Brouns au ministre de la Justice sur "l'attitude de la justice à l'égard de la mafia des hormones" (n° 139)

orateurs : **Hubert Brouns, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les problèmes relatifs à la régularité de la composition du siège dans les tribunaux du travail" (n° 420)

orateurs : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les places vacantes auprès des tribunaux" (n° 427)

orateurs : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'impossibilité d'exécuter des jugements en matière de droit de visite et l'accroissement des accusations d'inceste dans des dossiers de divorce" (n° 421)

orateurs : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Questions orales jointes de :

- Mme Annemie Van de Casteele au ministre de la Justice sur "le bilinguisme requis du juge de paix de Leeuw-Saint-Pierre" (n° 461)

- Mme Simonne Creyf au ministre de la Justice sur "le bilinguisme du juge de paix du canton de Leeuw-Saint-Pierre" (n° 464)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la modification de la législation linguistique en matière judiciaire en ce qui concerne le nouveau canton Herne-Leeuw-Saint-Pierre" (n° 473)

orateurs : **Annemie Van de Casteele, Simonne Creyf, Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice, **Tony Van Parys**

COMMISSION DE LA JUSTICE

RÉUNION PUBLIQUE DU
MARDI 23 NOVEMBRE 1999

De vergadering wordt geopend om 10.20 uur door de heer **Fred Erdman**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.20 heures par M. **Fred Erdman**, président.

Interpellatie van de heer Hubert Brouns tot de minister van Justitie over "de aanpak van de hormonen-maffia door het gerecht" (nr. 139)

Interpellation de M. Hubert Brouns au ministre de la Justice sur "l'attitude de la justice à l'égard de la mafia des hormones" (n° 139)

De **voorzitter** : De heer Hubert Brouns heeft het woord.

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ga even in op het rapport van de multidisciplinaire hormonencel. U hebt dit rapport ook al voorgesteld en daar een naar mijn aanvoelen belangrijke conclusie aan verbonden : ook voor deze regering zal het een primair actiepoint blijven dit fenomeen verder aan te pakken en hopelijk ooit helemaal uit te roeien.

Het rapport op zich is voor het vierde opeenvolgende jaar positief. De resultaten die men nog vindt inzake dieren die met verboden residuen zijn grootgebracht, wijzen erop dat dit aantal zeer sterk afneemt. Intussen weten wij ook wel dat het aantal vetmesters dat hiervan gebruik maakt, wellicht afneemt. Dat is een voorzichtige vaststelling. Degenen die echter hun praktijken voortzetten, de harde kern, passen zich aan de strengere aanpak aan. Dergelijke aanpassing gebeurt op twee gebieden. Men gebruikt meer verfijnde technieken, wat het opsporingswerk zeer sterk bemoeilijkt. Men kijkt wellicht ook uit naar buurlanden waar men dergelijke controle niet op dezelfde wijze uitoefent. In een vorige interpellatie heb ik reeds gewezen op uitwijking naar Frankrijk. Wij kennen die trafieken, maar zij zouden nu iets afnemen. Meer en meer kijkt men nu echter uit naar Nederland. Het zou niet slecht zijn om hiervan een aandachtspunt te maken in de contacten die u met Nederland heeft.

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

OPENBARE VERGADERING VAN
DINSdag 23 NOVEMBER 1999

Ik citeer letterlijk een directeur van een slachthuis in een grensgebied : "De diensten moeten bij mij maar de klantenlijst vergelijken van twee, drie jaar geleden en vandaag. Dan ziet u dat ik een aantal klanten die wel nog bezig zijn op het terrein met het vetmesten van dieren, hier niet meer over de vloer krijg". Die wijken dus uit naar Nederland en werken in een zeer geraffineerd systeem. Men voert de dieren uit en deze worden dan een aantal maanden bij een vetmester in Nederland geplaatst. Zij worden dan geslacht na eerst bewerkt te zijn met groeihormonen en daarna worden zij weer ingevoerd in ons land. Ik zeg u dit opdat wij omzichtig zouden omgaan met het vierde rapport van de interdisciplinaire hormonencel. De conclusies hiervan zijn uiteraard belangrijk, zowel wat de positieve conclusies als de mogelijk negatieve betreft.

Uit het rapport blijkt verder dat de controles in 1998 in Wallonië praktisch nihil waren. Daarvoor zou een verklaring kunnen worden gevonden in het feit dat men in Wallonië veel minder groeihormonen nodig heeft, omdat men daar hoofdzakelijk bezig is met het kweken van runderen. Anders uitgedrukt : de dieren zijn daar in een jeugdig stadium en niet in een mestingsstadium, waardoor er geen onmiddellijke nood is aan het gebruik van groeibevorderaars. Wie echter de sector wat kent, zal beamen dat onder andere de markt van Ciney alom bekend staat als een plaats waar heel wat preparaten worden verhandeld.

Het slachthuis van Luik heeft eveneens een reputatie op dit vlak. Dit bewijst dat deze middelen ook in Wallonië op de markt te vinden zijn.

Ik stel vast dat de Waalse gerechtelijke instanties minder inspanningen doen om de gebruikers van deze preparaten op te sporen.

Mijnheer de minister, gaat u akkoord met mijn standpunt ? Hebt u een verklaring voor dit fenomeen ? Zult u initiatieven nemen om de aanpak van de hormonen-maffia in Wallonië te verbeteren ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, het aanknopingspunt van de interpellatie is het jaarverslag van de multidisciplinaire hormonencel. Ik sluit mij aan bij de bemerkingen van de heer Brouns. Een studie van het verslag toont een aantal verschillen tussen noord en zuid aan. Men moet de besluiten van het verslag relativeren. Er is vooruitgang op het terrein. Waakzaamheid blijft echter geboden. De multidisciplinaire cel is er zich zeer goed van bewust dat ze voortdurend op haar hoede moet zijn. Nergens past men zich zo snel aan als in de georganiseerde misdaad waartoe de hormonenmafia behoort.

Mijnheer Brouns, uw concrete vragen behandelen drie punten. Een eerste vraag heeft betrekking op de inspanningen van het gerecht om de hormonenfraude te bestrijden. Een tweede vraag handelt over het beperkt aantal controles en de oorzaak ervan. Ten slotte vraagt u welke initiatieven ik zal nemen.

Wat de eerste vraag betreft, is mijn antwoord tweevoudig. Het verslag van de multidisciplinaire hormonencel toont duidelijk aan dat de justitie, in de enge betekenis van het woord, een partner is die in deze aangelegenheid wordt vertegenwoordigd door de bijstandsmagistraat. Door de rol die deze laatste vervult, kan worden gezegd dat het gerecht sinds ongeveer 5 jaar krachtadige inspanningen doet in de strijd tegen de hormonenmafia. Men heeft een aantal maatregelen genomen. In 1997 werd de interdepartementale cel residuen opgericht. De nationale hormonencel van het CBO werd omgevormd tot een multidisciplinaire hormonencel die informatie uitwisselt met andere betrokken instanties.

In het verleden werden geen strategische analyses uitgevoerd. Op dit ogenblik gebeurt dit wel. Strategische analyses tonen aan hoe groot de inventiviteit in het hormonenumilieu wel is. Men is overgeschakeld van de klassieke toediening van hormonenpreparaten op de sprays die men op de vacht van de dieren inspoot en op cocktails met moeilijk opspoorbare dosissen die in combinatie met andere middelen zeer effectief zijn.

De aanstelling van de heer Timperman als bijstandsmagistraat voor de bestrijding van de hormonendelinquentie en de rondzendbrief van het college van procureurs-generaal bewijzen dat de bestrijding van de hormonenmafia voor justitie een prioriteit is.

- Voorzitter : mevrouw **Jacqueline Herzet**

Een vijfde voorbeeld zijn de anti-corruptiestrategieën voor de vleessector. De heer Van Parys heeft terzake een studie laten uitvoeren om inzicht te verwerven in de problematiek. De conclusies van deze studie kunnen onder meer naar de dioxineproblematiek worden vertaald. Ook daar werden ingrepen op de voedselketen toegepast.

Het feit dat hormonenmisdriven kunnen worden toegevoegd aan de lijst van misdrijven die aan afluistermaatregelen worden onderworpen, is een beslissing die ook het opdrijven van de strijd van de justitie tegen de hormonenmafia inhoudt. Ook werden vormingscycli voor de magistraten georganiseerd om zich specifiek in dit soort van misdrijven te specialiseren en te bekwamen.

Deze zeven maatregelen tonen stuk voor stuk aan dat het menens is met de strijd tegen de hormonenfraude.

Een vraag had betrekking op de statistische informatie. Deze informatie wordt voor een gedeelte gepubliceerd in het jaarverslag. Het is een intern document dat in gerechtelijke kringen een veroordelingstabel wordt genoemd. In die veroordelingstabel vindt men per kalenderjaar en voor het hele rijk een overzicht van de definitief geworden veroordelingen die in dat jaar zijn uitgesproken. Men meet het soort van misdrijf dat is gepleegd en dat betrekking heeft op de hormonenmafia. Men weet wie de daders zijn. Indien er uitspraken volgen in een arrest van het Hof van Beroep, afwijkend van de eerste uitspraak, dan weet men zelfs waardoor die afwijkingen worden verklaard. Men heeft dus een volledig overzicht. Bovendien werden een aantal analisten belast met een nog grondiger onderzoek teneinde nog meer zicht op de zaak te krijgen. Daarvan zijn de resultaten nog niet gekend.

Een volgende vraag had betrekking op de oorzaak van het laag aantal controles. Ik moet hiervoor even terugkeren naar de gerichte controles, de monsterneming van verdachte runderen. Krachtens artikel 8 van de hormonewet gebeurt dergelijke monsterneming op aanvraag van een bevoegde ambtenaar die over aanwijzingen moet beschikken dat er een inbreuk op de wet werd gepleegd. Deze procedure is een louter administratieve procedure en kan niet als een echte gerechtelijke procedure worden gecatalogeerd. De afwezigheid van aanwijzingen impliceert ook de afwezigheid van gerichte controles, want het ene kan niet los gezien worden van het andere. Dit betekent dat de hormonencel dit symptoom kent en er ook beducht voor is. Het is de reden waarom wordt gepoogd de politionele bevoegdheid en het administratief toezicht aan mekaar te koppelen. Wanneer men dus inlichtingen verkrijgt of via proactieve recherches stuit op mogelijkheden die aanwijzingen kunnen inhouden, dan wordt vanaf dat moment de multi-disciplinaire cel gesignaleerd en vormt dit de aanleiding voor de andere diensten om wel gerichte controles uit te voeren. Er is dus een wisselwerking nodig. Ik moet u eerlijkheidshalve bekennen dat deze werkwijze in België werd beoordeeld in het kader van de Europese Gemeenschap. Reeds in 1998 kwam men tot de bevinding dat het concept België eigenlijk het goede concept is en dat het zou moeten worden uitgebreid. Wij mogen die kans niet laten liggen wanneer België het voorzitterschap van de Europese Unie zal waarnemen in het tweede semester van het jaar 2001. Wij moeten tegelijkertijd proberen dit

Marc Verwilghen

op de agenda te krijgen, precies om te voorkomen dat de hormonenmafia zich verlegt naar landen waar de hormonenwet eenvoudiger is. Een gelijkaardige aanpak over al de Europese landen zal het wellicht veel gemakkelijker maken om daartegen te reageren, al moet ik u mededelen dat Frankrijk en Nederland nog niet de kwaadste landen zijn. Ik ben ervoor beducht dat de hormonenmafia zich zou verleggen, onder meer naar landen die de toetreding tot de Europese Unie zoeken, maar in het geheel geen hormonenwetgeving hebben, zoals wij er een kennen.

Ik kom tot uw derde vraag die handelt over de initiatieven die ik nam met betrekking tot de controles. Welnu, eigenlijk komt het mij niet toe terzake initiatieven te nemen. Deze materie behoort immers niet tot mijn bevoegdheid. Ik wou er mij echter niet op deze manier van afmaken. De duidelijke instructies die in dat verband aan de bijstandsmagistraat werden gegeven moeten een stimulerend karakter hebben. De aanmoediging van proactieve recherche en het opzetten van informatienetwerken - zoals dat in Vlaanderen al aan de gang is - kan slechts tot progressie leiden. De reden waarom ik aan de beleidsnota 2000 een hoofdstuk toevoegde over voedsel en justitie, was om duidelijk te maken dat men, wat betreft georganiseerde misdadigheid, oog moet blijven hebben voor de hormonenhandel.

Tot slot wens ik te reageren op uw terechte vraag naar de verklaring voor het verschil in controles tussen noord en zuid. Dat verschil was mij ook opgevallen, evenals de multidisciplinaire hormonencel die zulks hoofdzakelijk verklaart door de verschillende wijze waarop veeteelt wordt bedreven in Vlaanderen en in Wallonië. Een voor de hand liggende reden is dat het kweken voornamelijk in Wallonië gebeurt, terwijl het vetmesten vooral in Vlaanderen plaatsvindt. Daarmee neemt men echter geen genoegen op het terrein, waar men trouwens ervoor pleit in Wallonië, verhoudingsgewijze, minstens op even grote schaal controles uit te voeren, mutatis mutandis, als in Vlaanderen. Pas dan zal men erin slagen een volledig beeld te krijgen van de situatie en de hormonenmafia in de kiem te smoren, voor zover deze kwaal zich ook in Wallonië verspreidt. De voorbeelden die de spreker terzake aanhaalde zijn ook bekend door de multidisciplinaire cel die op dat vlak waakzaam tracht te zijn.

Uit dit alles blijkt duidelijk hoe gevoelig deze materie blijft, hoe waakzaam men terzake moet zijn en met welk gerelativeerd optimisme de conclusies van de hormonencel moeten worden benaderd.

De **voorzitter** : De heer Hubert Brouns heeft het woord.

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord, alsook voor het duidelijk standpunt dat hij inneemt ten opzichte van de aanpassing en verbetering van de acties die terzake worden ondernomen.

Sta mij echter toe, mijnheer de minister, u nog te herinneren aan twee elementen.

Ten eerste, inzake de bestrijding van het aanmaken en het verhandelen van de preparaten moet de hormonencel volgens mij trachten een betere samenwerking tot stand te brengen met de farmaceutische inspectie. Al maakt de farmaceutische inspectie deel uit van de cel, toch moet zij - om zeer alert te kunnen zijn - op de een of andere manier worden betrokken in het onderzoek naar en het opsporen van het aanmaken van de preparaten.

Het tweede element is even belangrijk als het eerste, zeker in het perspectief van het op te richten agentschap. Mijnheer de minister, wij zijn het wellicht beiden eens over het feit dat de multidisciplinaire aanpak binnen de hormonencel de garantie is tot het bereiken van enig succes. Welnu, zoals ik reeds zei tijdens de vergadering van de commissie voor de Volksgezondheid, betreure ik dat niet in een dergelijke multidisciplinaire aanpak werd voorzien in het project tot oprichting van het agentschap. Landbouw en Volksgezondheid steken de koppen wel bij elkaar, maar jammer genoeg blijft het daarbij. Men moet veel verder gaan, in die zin dat alle diensten die op enigerlei wijze zijn betrokken bij de bewaking van de voedselketen, gecoördineerd moeten optreden. Wij zullen niet slagen in ons opzet aan de hand van het te zwakke concept dat thans voorligt in de commissie voor de Volksgezondheid. De sleutel van het succes ligt immers in een globale aanpak door verschillende disciplines. Mijnheer de minister, misschien vind ik in u een partner om dit principe te verdedigen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de problemen met betrekking tot de regelmatigheid van de zetel in arbeidsrechtbanken" (nr. 420)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les problèmes relatifs à la régularité de la composition du siège dans les tribunaux du travail" (n° 420)

De **voorzitter** : De heer Jo Vandeurzen heeft het woord.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vanuit de balie werd mij signaleerd dat er problemen zijn of zijn geweest met betrekking tot de regelmatigheid van de zetelende arbeidsrechtbanken. Dit geldt onder meer voor het ressort van het hof van beroep van Antwerpen. Blijkbaar houdt dit probleem verband met het feit dat het mandaat van de sociale rechters niet tijdig zou zijn verlengd. Dit

Jo Vandeurzen

heeft tot gevolg dat een aantal beroepen werd ingesteld op basis van het feit dat de zetel niet conform de reglementen zou zijn samengesteld. Klopt dit ? Is er een probleem ? Hoe groot is dat probleem ? Is het al opgelost of gaat het worden opgelost ? Bestaan er in een aantal zaken risico's omdat de zetels niet rechtsgeldig zouden zijn samengesteld ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mevrouw de voorzitter, collega's, de benoeming van de sociale rechters en hun aanduiding is in de eerste plaats een bevoegdheid van de minister van Werkgelegenheid. De heer Vandeurzen zou zijn vraag dan ook aan collega Onkelinx moeten stellen. Teneinde de heer Vandeurzen een antwoord te kunnen geven heb ik contact opgenomen met de voorzitter van het hof van beroep van Antwerpen; ik heb zowel bij het audioraat-generaal bij het arbeidshof als bij de arbeidsauditeurs die in elk arrondissement op het terrein werken inlichtingen ingewonnen. Ik zal dan ook een overzicht geven van de vaststellingen per arrondissement. De heer Vandeurzen zal vaststellen dat de situatie van arrondissement tot arrondissement verschilt, maar dat ze zeer vaak gelijklopend is. De arbeidsauditeur van Tongeren stelde dat er in zijn ressort geen noemenswaardige problemen zijn. De voorzitter van de arbeidsrechtbank heeft overeenkomstig artikel 200 van het Gerechtelijk Wetboek melding gemaakt van het probleem dat de laattijdige benoemingen aan de eerste voorzitter van het arbeidshof te Antwerpen hem er feitelijk toe noopten een bevelschrift uit te lokken. De rechters in sociale zaken moesten worden aangewezen om voorlopig openstaande plaatsen van rechters in sociale zaken, hetzij als werknemer hetzij als werkgever, te bezetten. Daarnaast heeft dezelfde voorzitter ook gebruik gemaakt van artikel 779 van het Gerechtelijk Wetboek en heeft hij een ander rechter in sociale zaken aangewezen ter vervanging van degene die wettig verhinderd was om de zitting bij te wonen. Op die manier is het risico van onregelmatige samenstelling of zelfs van vertraging van de behandeling van de zaken binnen de wettelijke termijn voorkomen. Men heeft het probleem op het terrein spontaan ingeschat en heeft de twee betrokken artikelen van het Gerechtelijk Wetboek toegepast. Er rijzen in dit arrondissement geen problemen; er zijn trouwens ook geen hogere beroepen naar aanleiding van die ingrepen ingesteld.

De situatie is enigszins anders voor het arbeidsauditoraat van Antwerpen. De auditeur heeft ongeveer dezelfde opmerkingen gemaakt. Wel heeft hij sinds 1 november 1999 slechts 24 van de 88 openstaande mandaten van rechter in sociale zaken kunnen invullen. De in functie zijnde rechters in sociale zaken hebben de plaatsen voorlopig ingenomen volgens hetzelfde schema als in Tongeren werd toegepast. Ook hier werden geen hogere

beroepen ingesteld en werd het probleem goed onderhouden. De arbeidsauditeur van Turnhout onderstreept dat het probleem in zijn ressort op dezelfde wijze is aangepakt. Ook hier werd artikel 200 van het Gerechtelijk Wetboek toegepast. Tegelijkertijd wees hij erop dat in zijn arrondissement slechts één zitting is geweest waarbij de rechters in sociale zaken op grond van artikel 200 van het Gerechtelijk Wetboek moesten worden vervangen. Bovendien ging het om een inleidingszitting waarop geen vonnissen of verstekvonnissen werden uitgesproken. Ook daar was er geen probleem met een mogelijk beroep. De arbeidsauditeur van Hasselt verwijst naar de oplossingen die worden aangedragen door artikel 200 van het Gerechtelijk Wetboek. Voor het overige maakt hij geen melding van problemen. Sinds 2 november werden reeds 185 vonnissen geveld. Tot op heden werd in geen enkele zaak hoger beroep aangetekend.

Tot slot heb ik de arbeidsauditeur van Mechelen aangesproken. U hebt gezegd dat er slechts twee van de 17 te hernieuwen mandaten werden ingevuld, maar dat er ook geen enkel risico van onregelmatige samenstelling was omdat ook hier de eerste voorzitter op 2 november dezelfde maatregelen heeft genomen als voor de andere gerechtelijke arrondissementen. Ik meen dan ook te mogen besluiten dat de door u geschetste problemen binnen het ressort van het hof van beroep te Antwerpen door de wet zelf een adequate oplossing hebben gekregen, die door de eerste voorzitter van het arbeidshof in de praktijk werden omgezet zodat er zich geen problemen hebben voorgedaan. Er werden bijgevolg geen hogere beroepen aangetekend.

Ik moet hier toch nog een bedenking formuleren. Wij moeten er in de toekomst voor zorgen dat de problemen met de aanwijzingen en dus ook met de hernieuwing van de mandaten zich niet meer voordoen, anders lopen we effectief het aangekaarte risico, dat we nu gelukkig hebben kunnen vermijden.

De voorzitter : De heer Jo Vandeurzen heeft het woord.

De heer **Jo Vandeurzen (CVP)** : Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, maar ik wil het nog even hebben over zijn laatste bedenking. Het verheugt ons natuurlijk vast te stellen dat er op het terrein een spontane dynamiek is om problemen te vermijden en dat de wet daarvoor ook het kader schept. We moeten er natuurlijk voor zorgen dat de problemen zich niet voordoen. Het is inderdaad juist dat twee ministers bevoegd zijn voor deze problemen, maar voorkomen is altijd nog beter dan risico's creëren.

De minister heeft mij niet geantwoord op de vraag of het probleem nu effectief is opgelost. Zijn de benoemingen gebeurd ?

Minister **Marc Verwilghen** : Ondertussen zijn alle nodige schikkingen getroffen om de hernieuwingen te doen, want daar ging het in hoofdzaak om.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de openstaande kaders bij de rechtbanken" (nr. 427)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les places vacantes auprès des tribunaux" (n° 427)

De **voorzitter** : De heer Jo Vandeurzen heeft het woord.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, velen zullen het met mij eens zijn dat er een ernstig probleem is dat de geloofwaardigheid inzake de hervormingsplannen van Justitie dreigt te ondermijnen, met name de bezetting van de kaders, zowel van de zetelende als van de staande magistratuur.

Ik beseef zeer goed dat deze zaak hier al vaak aan de orde is geweest. Ik heb een aantal opzoekingen gedaan waaruit blijkt dat de voorzitter van deze commissie al vragen heeft gesteld over de situatie in Luik, collega Giet over de parketmagistraten, net als collega Leterme. Mijnheer de minister, u hebt daaromtrent al heel wat beschouwingen gemaakt. Toch word ik stilaan ongerust als ik merk hoe moeizaam wij de kaders van onze rechtbanken kunnen invullen. Het probleem inzake de fiscale rechters is daarvan een exponent. Ik wil beklemtonen dat u uiteraard niet de oorzaak bent van het probleem. Een oplossing is evenwel primordiaal om alle andere hervormingsplannen - en de nieuwe initiatieven die u eventueel zou nemen - geloofwaardig te maken. Hoeveel benoemingen zijn er tijdens deze legislatuur al geweest ? Ik heb gemerkt dat vorige week een aantal benoemingen zijn gebeurd, maar ik heb de indruk dat het zeer traag gaat. De voorzitter van de rechtbank van Hasselt schrijft bijvoorbeeld aan de advocaten dat momenteel geen gevolg kan worden gegeven aan hun verzoek aangezien het kader van de rechtbank 25% van de effectieven mist.

Uit uw antwoorden op de vragen maak ik op dat u de problemen met betrekking tot de invulling van de kaders ernstig neemt. Toch heb ik de indruk dat het probleem stilaan zeer groot wordt en we dringend structurele oplossingen moeten zoeken. Dat geldt ook voor de invulling van de kaders van de parketten. Ook de besluitvorming na de installatie van de Hoge Raad zal problemen doen rijzen. Uit de Octopusonderhandelingen weten

wij dat het een jaar zou duren om tot een objectieve beslissing inzake benoemingen te komen, na advies van de Hoge Raad. Terwijl wij ons bezighouden met een heel pakket hervormingen en nieuwe initiatieven, stelt men op het terrein in de eerste plaats vragen over de zeer essentiële behoeften, met name de invulling van de kaders.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mevrouw de voorzitter, collega's, in de commissie voor de Justitie heb ik reeds een vijftal maal vragen en interpellaties over dezelfde problematiek beantwoord. Ik verheer niet dat de kaders die wettelijk bepaald zijn, ook opgevuld moeten zijn vooraleer aan enige andere structurele maatregel te denken. Die kaders zijn er. Er is geen enkel beletsel om tot de invulling ervan over te gaan, ware het niet dat wanneer men benoemingen wil uitvoeren op basis van objectieve en wettelijke criteria, dit toch wel enige inspanning vraagt. Ik heb het zelf aan den lijve kunnen onder vinden. Met politieke benoemingen maakt men er zich zeer snel vanaf, want dan weet men wie door wie gewenst is en dan vult men de functies koudweg in. Het gevolg daarvan is dat dezelfde kwaal die voorheen al bestond op die manier wordt bestendigd en daar heb ik absoluut geen behoefte toe. Integendeel, ik probeer per dossier na te gaan wie de beste referenties kan voorleggen zodat ik in eer en geweten kan aanduiden welke kandidaat het meest succes heeft om het als magistraat ver te brengen en een loopbaan krijgt waarbij hij over anderen zal moeten oordelen.

Dit neemt niet weg dat sedert ik als minister van Justitie de eed heb afgelegd, ik reeds 85 benoemingen heb gedaan. Ik moet wel een driedubbel onderscheid maken. Sommige benoemingen zijn al gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, er zijn ontwerp-koninklijke besluiten die ter ondertekening aan de Koning zijn voorgelegd maar nog niet zijn teruggekeerd en er werden een aantal beslissingen genomen die nog in een koninklijk besluit moeten worden gegoten.

Ik heb er bij de administratie op aangedrongen om de nodige schikkingen te nemen om zo snel als de beslissing genomen is, ze ook te vertalen naar een ontwerp van koninklijk besluit. Daarover werden afspraken gemaakt. Ik vermoed dat er ook een versoepeling uit zal voortvloeien, al moet ik u zeggen dat de adviezen waarover ik wettelijkheidshalve moet beschikken, soms bijzonder traag doorkomen. Ik heb een brief opgesteld om bij alle betrokken adviesinstanties op bekwame spoed aan te dringen, zodat die adviezen mij tijdig bereiken.

Voor de in het Belgisch Staatsblad gepubliceerde benoemingen kan ik u volgende lijst mededelen : ten eerste, benoemingen van de parketmagistraten : voor de hoven

Marc Verwilghen

van beroep 6 benoemingen en voor de rechtbanken van eerste aanleg 12 benoemingen; ten tweede, wat de zetel betreft : voor de hoven van beroep 1 benoeming, voor het arbeidshof 1 benoeming en voor de rechtbanken van eerste aanleg 20 benoemingen.

Voor de ontwerp-koninklijke besluiten kan ik u volgende lijst mededelen : ten eerste, benoemingen van de parketmagistraten : arbeidshoven 1 benoeming, voor de rechtbanken van eerste aanleg 4 benoemingen en voor de arbeidsrechtbanken 3 benoemingen; ten tweede, wat de zetel betreft : voor de hoven van beroep 5 benoemingen, voor de rechtbanken van eerste aanleg 13 benoemingen en voor de arbeidsrechtbanken 3 benoemingen.

Voor de genomen beslissingen - het ontwerp-koninklijk besluit moet nog door de administratie worden opgesteld - kan ik u volgende lijst mededelen : ten eerste, benoemingen van de parketmagistraten : voor het hof van beroep 1 benoeming; ten tweede, wat de zetel betreft : hof van beroep 7 benoemingen en de rechtbanken van eerste aanleg 8 benoemingen.

Dat brengt ondertussen het volledige aantal op 85 benoemingen.

Zo kom ik tot de vraag over de opvulling van de kaders. Ik heb een nota laten ontwikkelen om na te gaan op welk niveau het probleem rijst. Het is een probleem dat zich aankondigt in bepaalde gerechtelijke arrondissementen, soms in bepaalde ressorten. Het is niet altijd even structureel door te vertalen naar andere gerechtelijke arrondissementen.

De aanwerving van plaatsvervangende magistraten zorgt altijd voor fenomenale problemen. Deze functies schijnen niet erg goed in de markt te liggen. Er zijn zelfs geen kandidaten voor te vinden. Ik citeer u enkele cijfers : voor Antwerpen zijn er voor de 9 plaatsvervangende leden voor het hof van beroep 9 openstaande betrekkingen zonder kandidaten; voor Gent, met plaats voor 12 plaatsvervangende leden, zijn er 12 openstaande betrekkingen zonder kandidaten; in Luik is de toestand nog dramatischer met 20 openstaande betrekkingen zonder kandidaten; in Bergen waar men ook geen kandidaten vindt, zijn er 4 plaatsen vacant.

Op het niveau van de arbeidsgolven is er bijna geen probleem. Wat de rechtbanken van eerste aanleg betreft spitsen de problemen zich eerder toe op welbepaalde plaatsen. In Brussel zijn er bijvoorbeeld 25 plaatsen vacant op een kader van 105. Voor die 25 plaatsen komen eenvoudigweg geen kandidaten opdagen. Dit is voor een stuk te wijten aan het taalprobleem in Brussel, maar ook aan de werklast die in Brussel niet te onderschatten valt.

In die omstandigheden ontstaan altijd problemen, zowel in de zetel als op het niveau van het parket. Aan de hand van de cijfers moet men proberen na te gaan waar een structureel probleem rijst. De structurele problemen kunnen worden geresumeerd tot de hoofdstad in de eerste plaats, maar soms ook tot de rechtbanken van eerste aanleg, waar men klaarblijkelijk moeilijk kan overgaan tot aanwervingen, zowel van parketmagistraten als van de zetel. Men moet eens durven uitspitten waarom dit zich nu uitgerekend in die omschrijvingen voordoet, terwijl dit veel minder het geval is in andere.

Ik had al eens een aantal beschouwingen gegeven over hoe men het ambt van hetzij de zetel, hetzij van het openbaar ministerie aantrekkelijker kan maken. Wij zijn volop met dat probleem bezig. We hebben er niet alleen op gestudeerd, we hebben ook een aantal praktische maatregelen getroffen : het aantal gerechtelijke stagiairs hebben we van 50 naar 75 opgetrokken. We zien dat het instituut van de gerechtelijke stagiair een jonge kandidaat er gemakkelijk toe brengt later mee te postuleren.

Er zal naar mijn mening meer nodig zijn, en in een notendop herneem ik de opmerkingen die ik vroeger al eens heb gemaakt. We werken momenteel aan een maatregel met betrekking tot het beperken van die gerechtelijke stage. Er zijn twee soorten stages, de korte en de lange, wat dan weer aanleiding geeft tot een keuze die men op voorhand maakt. Daarbij blijft het parket voor een stuk in de kou staan. Er is ook een uitbreiding van het toepassingsgebied van artikel 191bis van het gerechtelijk wetboek. U weet dat bij een benoeming tot substituut er eigenlijk een verplichting bestaat om vijf jaar aan het parket te blijven. Misschien moet dat ook iets stelselmattiger worden ingevoerd. U herinnert zich vast de historische discussie die we hebben gevoerd over het omhooghalen van de leeftijd om in de zetel magistraat te kunnen worden. Dat was één van de grote debatten die werden gevoerd toen de heer Wathélet nog minister van Justitie was. We hebben toen beslist de leeftijd omlaag te halen voor de zetel, wat ervoor heeft gezorgd dat er een grote doorstroming was naar de zetel, maar niet naar het parket. Ik denk dat we nu misschien goed afgewogen een omgekeerde beweging tot stand moeten brengen.

We zien ook dat de zijdelingse hulp - en hier heb ik het dan voornamelijk over de referendarissen, of wat de parketten betreft, de parketjuristen - een stap is waarbij de mensen zich eerst uitleven in de taak die hen initieel door de wet is toegezegd, om dan achteraf de stap te zetten naar de magistratuur. Momenteel zijn er in het totaal reeds 104 van die aanwervingen gerealiseerd, en men moet toch vaststellen dat er zich een doorstroming begint af te tekenen op het terrein.

Ten slotte was er de belangrijke geldelijke opwaardering van het ambt van de magistraat. Ik verwijs natuurlijk naar de uitvoering van één van de onderdelen van het

Marc Verwilghen

Octopusakkoord en naar de wet van 29 april 1999. Toch denk ik dat men misschien in bepaalde omstandigheden de denkoefening moet durven maken, zeker en vast in de probleemgebieden, over hoe men de aantrekkelijkheid kan verhogen. Ik blijf dus met een moeilijk probleem zitten : op de plaatsen waar de gerechtelijke achterstand het hoogst is, is ook de nood het hoogst. Ik heb het nu specifiek over Brussel, met zijn eigen problematiek.

Deze problematiek vinden we ook in de meeste andere gerechtelijke arrondissementen terug, behoudens op twee punten. Het eerste punt is de werklust, omdat een groot aantal instellingen, maar ook maatschappijen en het bankwezen in Brussel zijn gevestigd. Het gevolg daarvan is dat de procedure hier plaatsvindt. Door enkele aanpassingen in het Burgerlijk Wetboek zou men bijvoorbeeld de procedure kunnen laten plaatsvinden op de plaats waar de contracten zijn gesloten of waar het incident tussen de partijen is ontstaan.

Daarnaast blijft de vereiste tweetaligheid voor Brussel wegen op de aantrekkingskracht voor kandidaat-magistraten en bovendien is naar verluidt het examen verre van eenvoudig, al heb ik bij dit laatste een aantal bedenkingen.

Mevrouw de voorzitter, dit waren de mogelijkheden die openstaan. Een en ander werd reeds omgezet in de praktijk en er werden ook voorstellen geformuleerd door de magistraten zelf. Zo formuleerde de informeel geïnstalleerde raad van procureurs des Konings reeds een voorstel omtrent het Openbaar ministerie. Het is positief dat ook zij meewerken om het ambt aantrekkelijker te maken en om praktische oplossingen uit te werken.

De **voorzitter** : De heer Jo Vandeurzen heeft het woord.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord op een vraag waarvan ik mij bewust ben dat het niet de eerste keer is dat zij werd gesteld.

Indien mogelijk, mijnheer de minister, zou ik graag beschikken over de cijfergegevens terzake.

Het is geenszins mijn bedoeling een discussie tot stand te brengen tussen meerderheid en oppositie, maar de hervorming op justitieel vlak vergt heel wat medewerking en goedwillendheid op het terrein. Welnu, niets is zo vernietigend voor een hervormingsproces als de vaststelling dat de verwachtingen en de maatschappelijke druk groeien, maar dat men er niet in slaagt de reeds voorziene kaders ook effectief te bezetten. Wil men de aangevatte hervormingsbeweging succesvol maken, dan is het van essentieel belang dat het thans bestaande beeld van steeds hogere eisen gepaard gaande met onderbezetting, doordringt tot de magistratuur. Uiteraard zal de magistratuur de politieke wereld aanspreken wanneer dat probleem niet ten gronde wordt opgelost.

Wij kunnen de parketten niet vragen snel te reageren en de zaken consequent te volgen indien hun bestaande kaders niet eens zijn opgevuld. Indien het mogelijk is op dat vlak snel maatregelen te nemen, ben ik graag bereid hieraan mijn volle steun te verlenen.

Voorts, mijnheer de minister, moet het toch mogelijk zijn een reserve aan te leggen. De traagheid van het mechanisme vormt inderdaad een groot probleem. In dat verband zei u terecht dat gedepolitiseerd en objectief werken zoveel stappen vergt, dat een beslissing van de minister een zeer lang traject moet afleggen. In dat verband echter hebben wij het systeem van de toegevoegde rechters en een aantal andere mechanismen gecreëerd, precies om, zodra een magistraat de rechtbank moet verlaten om een andere opdracht te vervullen, tenminste te beschikken over effectieven van hetzelfde niveau die de dienst operationeel kunnen houden. Daarom lijkt het mij aangewezen grotere wervingsreserves samen te stellen om in staat te zijn snel en efficiënt acute problemen op te lossen.

In heel wat rechtbanken wordt met fierheid al het mogelijke gedaan om achterstand te vermijden, maar het is ontmoedigend om vast te stellen dat leegstaande betrekkingen soms slechts na een jaar worden ingevuld. Ik ben ervan overtuigd, mijnheer de minister, dat u het op dat vlak met mij eens bent en verzoek u desomtrent dringend maatregelen te nemen, waarvoor wij indien nodig graag alle medewerking verlenen.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mevrouw de voorzitter, collega's, uiteraard is het probleem omtrent het aanleggen van reserves mij niet ontgaan. In dat verband liet ik trouwens een aantal bijkomende examens uitschrijven om zich de voorwaarden om als magistraat te worden benoemd, eigen te maken. Op dat vlak werd dus wel een inspanning gedaan.

Normaal gezien beschik ik over een periode van zes maanden tijdens dewelke ik een ambt vacant kan verklaren, hetgeen betekent dat een magistraat nog zes maanden zijn ambt vervult alvorens er een nieuwe magistraat wordt benoemd. Welnu, in dat verband dring ik erop aan zo spoedig mogelijk advies te verkrijgen. Ideaal zou zijn - al moet ik de financiële repercussie ervan toegeven - dat een magistraat bijvoorbeeld tijdens de derde maand wordt benoemd. Betrokkene kan dan weliswaar nog niet aan de slag, maar hij kan wel contact opnemen met zijn voorganger die hem kan tonen waarmee hij bezig is, hem zijn ervaring kan overdragen, hem als het ware kan opleiden. Een dergelijk systeem zou ons beter wapenen tegen de problemen terzake.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

voorzitter

L'incident est clos.

- Voorzitter : de heer **Fred Erdman**

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de onuitvoerbaarheid van vonnissen inzake bezoekrecht en de toenevende plaag van incest-beschuldigingen in echtscheidingsdossiers" (nr. 421)

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'impossibilité d'exécuter des jugements en matière de droit de visite et l'accroissement des accusations d'inceste dans des dossiers de divorce" (n° 421)

De **voorzitter** : De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik wens mij in de eerste plaats te verontschuldigen voor mijn laattijdige aankomst, maar het openbaar vervoer blijkt nog altijd niet betrouwbaar te zijn.

De minister is zeker vertrouwd met het probleem waarover ik het vandaag heb. Ik heb het trouwens aangekaart naar aanleiding van een vraag over het probleem van ouders die naar een ander land gaan in het kader van het bezoekrecht en het kind niet meer terugbrengen.

Vandaag wens ik specifiek te spreken over het Belgische probleem waarmee een aantal personen die in een echtscheidingsprocedure verwickeld zijn, worden geconfronteerd. In vele gevallen heeft men een gunstig arrest of vonnis verkregen waarbij het hoederecht aan de ene partner en het omgangsrecht aan de andere werd toegekend. Hierbij wordt het hoederecht in het merendeel van de gevallen aan de moeder toegekend en het omgangsrecht aan de vader. Vaders die gebruik willen maken van het bezoekrecht dat hen krachtens een vonnis of een arrest werd toegewezen, worden steeds vaker geconfronteerd met de onuitvoerbaarheid van dit vonnis. Dit heeft niet zozeer te maken met de belangen van de kinderen zelf, maar wel met het uitvechten van de echtscheidingsproblemen tussen de partners onderling, waarbij de kinderen als drukkingsmiddel worden gebruikt. Mensen die professioneel met deze materie bezig zijn weten hoe moeilijk het is het bezoekrecht af te dwingen wanneer kinderen worden ziek gemeld enzovoort. In de meeste gevallen leiden klachten bij het parket tot geen enkel resultaat; in het slechtste geval worden ze geseponeerd.

Bovendien komt het steeds vaker voor dat de moeder overgaat tot incest-beschuldigingen. Dit is onlangs nog gebleken in een rechtszaak voor het Hof van Beroep van Brussel. De openbare aanklager, de heer Ruys, stelde

dat "de incestklacht niet werd ingegeven door de bezorgdheid om het kind, maar veeleer om het bezoekrecht te zien beperken of zelfs te zien worden afgeschaft". Hij had het over "een echte plaag waarmee veel gelijkaardige dossiers zijn besmet". De minister weet dat dergelijke klachten over incest, kindermishandeling of slechte behandeling steeds aanleiding zijn voor een maatschappelijk onderzoek. Vanwege de omstandigheden bij de jeugdrechtbanken of de rechtbanken van eerste aanleg slepen deze onderzoeken jaren aan. Tijdens een vorige vraag had ik het over de situatie in Brugge waar de jeugdrechter eind 1998 een maatschappelijk onderzoek heeft bevolen dat pas in het begin van 2000 zal kunnen worden gedaan. Dat houdt concreet in dat het bezoekrecht gedurende maanden of zelfs jaren niet zal kunnen worden uitgeoefend. De kinderen vervreemden van hun vader en het wordt zeer moeilijk om de breuk te herstellen.

Ik meen dat het niet langer volstaat dat de minister zich vrijblijvend over deze zaak uitlaat en wijst op de verplichtingen van de parketten. Er moeten concrete maatregelen worden genomen.

Overleg met de parketten over de manier waarop dit moet worden aangepakt, is noodzakelijk. Ook de vertrouwenscentra kunnen hierin een belangrijke rol vervullen. Bovendien kan ook de wijze waarop de maatschappelijke onderzoeken worden georganiseerd, daarbij helpen. Uiteindelijk gaat het zowel over het belang van de partners als over het belang van de kinderen zelf. Paal en perk moet worden gesteld aan die onaanvaardbare praktijken en er moeten concrete oplossingen worden geboden aan wie gerechtvaardigd zijn bezoekrecht wil uitoefenen.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Hoorebeke, ik denk dat nergens het scalpel van een rechterlijke beslissing zo snijdend wordt aanvoeld als in het personen- en familierecht, meer bepaald dan op het ogenblik dat een voorlopige maatregel wordt geveld met betrekking tot de hoede en de bewaking door hetzij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in kortgeding, hetzij door de vrederechter. U weet dat wij die terminologie hebben veranderd naar aanleiding van de wetten op het ouderlijk gezag en op de echtscheiding. Ik verberg niet dat velen onder ons de wat ijdele hoop hebben gekoesterd dat door te kiezen voor het principe van co-ouderschap, ouders de strijdlijn zouden begraven op het ogenblik dat zij over het lot van hun kinderen zouden moeten beslissen bij echtelijke moeilijkheden.

Het eerste aspect van uw vraag betreft de onuitvoerbaarheid van vonnissen inzake bezoekrecht of omgangsrecht. De procureur-generaal te Brussel die in het college bevoegd is voor deze delicate materie, meldt mij dat er sprake is van een toenemende neiging om het omgangs-

Marc Verwilghen

recht om allerlei drogredenen te weigeren. De parketten zullen nochtans meer dan vroeger vervolging instellen als het erop aankomt het bezoekrecht gerespecteerd te zien. Het mag worden beklemtoond dat het strafrechtelijk beleid in alle gerechtelijke arrondissementen hierin zowat gelijkaardig is. Zeer vaak ligt dat anders. Neem maar het niet-betalen van het onderhoudsgeld als voorwerp van klacht. Over het grondgebied verloopt de vervolging daarvan zeer afwijkend. Dit is niet zo voor het bezoekrecht. Het niet-naleven van het bezoekrecht leidt nog altijd tot vervolging. Het is ook niet helemaal correct om te stellen dat parketten en politiediensten zelden of nooit passende maatregelen nemen. Veel meer dan vroeger probeert men nu via gespecialiseerde politiediensten, via de tussenkomst van psychologen en via het inschakelen van sociale assistenten - dit onder meer in het kader van de strafbemiddeling - tot oplossingen in de praktijk te komen. Het is altijd wat treurig dat deze materie vaak slechts echt wordt gedeblokkeerd op het ogenblik dat een ouder zich moet verantwoorden voor de correctionele rechtbank en dat met veroordeling moet worden bedreigd. Er kan bezwaarlijk geweld worden gebruikt bij de uitvoering van de titel die de voorzitter in kortgeding of de vrederechter heeft afgeleverd. Volgens mij moet de mentaliteit nog sterker wijzigen, zodat gemakkelijker dan in het verleden een dwangsom kan worden gebruikt om effectief een ouder aan te zetten tot het uitvoeren van een gerechtelijke beslissing. Ik ga nu voort op 25 jaar ervaring als advocaat. Wanneer dergelijke maatregelen waren vastgesteld, had dit meestal toch een erg verzachtend effect. De weerstanden die anders bijna als vanzelfsprekend werden opgeroepen en de neiging om de andere ouder in de kou te zetten, werden daarmee naar de achtergrond gedwongen. Vele rechters hebben dit middel echter nog altijd niet ontdekt of kennen het wel, maar passen het niet toe in deze materie. Ook op dit gebied mag de aandacht op deze mogelijkheid worden gevestigd.

Een tweede punt is de toenemende plaag van de incestbeschuldigingen in echtscheidingsdossiers. De procureur-generaal van Brussel schrijft mij hierover dat uit de gegevens waarover hij kan beschikken, blijkt dat een vrij belangrijk aantal rechterlijke beslissingen in verband met de daadwerkelijke uitoefening van het omgangsrecht aanleiding geven tot moeilijkheden, onder meer omdat een van de ouders aanhaalt dat het kind slachtoffer zou zijn geworden van aanrandingen of zelfs van verkrachting door een bloedverwant of een persoon die het gezag over het kind uitoefent.

De heer Huys heeft het trouwens ook gezegd, het is een vaststelling die we op het terrein moeten maken.

Een en ander moet ons evenwel tot grote voorzichtigheid manen, want gesteld dat er effectief problemen zijn - en neem van mij aan dat in het verleden over die problemen

vaak werd gezwegen - is er nu overacting aan de andere kant, op het gevaar af dat men de klacht niet au sérieux zou nemen. Daarom wordt in deze gevallen door de parketten stelselmatig - dit wordt mij ook bevestigd door de portefeuillehouder - een strafinformatie of zelfs een gerechtelijk onderzoek wordt, voor zover dat niet is gebeurd op basis van een klacht van een familielid. Men geeft zelfs voorrang aan de afhandeling van deze zaak, waarbij men in kortgeding dan toch naar een precair omgangsrecht probeert te evolueren dat dan moet worden uitgevoerd in een erkend centrum of bij een vertrouwenspersoon. Men gaat daar niet licht overheen, en dat is mijns inziens ook de juiste aanpak terzake.

Ik zou er evenwel een beschouwing aan willen vastknopen. Als men een onterechte klacht heeft ingediend wegens incest, en dat wordt ook aangetoond, dan zou het parket ook stelselmatig het misdrijf dat de onterechte klachtlegging inhoudt, moeten vervolgen. We stellen immers vast dat parketten niet altijd de reflex hebben om de nodige vervolging in te stellen.

Het is dus een moeilijk evenwicht dat moet worden gezocht, dat echter perfect bereikbaar is en dat aanleiding kan geven tot een beleid waarbij de rechten van de ouder en van het kind worden gerespecteerd. Ik denk dat alles op wederzijds respect moet stoelen en dat men er alles moet aan doen om dat wederzijds respect ook af te dwingen als het niet normaal kan groeien.

De **voorzitter** : De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, waaruit blijkt dat hij de problematiek onderkent en daaraan de passende aandacht schenkt.

Mijnheer de minister, u hebt aangehaald dat de procureur-generaal te Brussel die de problematiek volgt ook vaststelt dat er een toename is van de problemen daaromtrent. U hebt een aantal oplossingen aangereikt, zoals de problematiek van de dwangsom, alhoewel dit nog niet helemaal is ingeburgerd, zeker niet bij jeugdrechtshouders maar misschien wel in de kortgedingprocedure. Misschien moet in die richting worden geëvolueerd. Dat betekent echter dat we er niet in slagen om dergelijke problemen op een passende manier op te lossen. Ik zou even willen verwijzen naar de vertrouwenscentra, die wellicht op dat vlak een rol te vervullen hebben.

Mijnheer de minister, wat de klachten inzake incest en dies meer betreft, hebt u terecht gewezen op de grote zorg die hier moet worden gehanteerd. Indien de klacht gegrond is, kan daaromtrent geen enkel risico worden genomen. Daarnaast moeten we ons toch ook vragen stellen over een groot aantal klachten die precies bedoeld zijn om de partner te treffen. In dat verband hoop ik

Karel Van Hoorebeke

dat de parketten daarop snel en efficiënt inpikken Men werkt echter ook vaak via maatschappelijk assistenten, die vandaag overbelast zijn. Daarvan moet tevens werk worden gemaakt, zodat snel gevolg kan worden gegeven aan een klacht, hetzij in positieve hetzij in negatieve zin. Op die manier moet men niet maanden- of jarenlang op de uitkomst wachten. Uit uw antwoord blijkt echter voldoende uw zorg voor de problematiek.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van :

- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Justitie over "de opgelegde tweetaligheid van de vrederechter van Sint-Pieters-Leeuw" (nr. 461)

- mevrouw Simonne Creyf aan de minister van Justitie over "de tweetaligheid van de vrederechter van het kanton Sint-Pieters-Leeuw" (nr. 464)

- de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de wijziging van de taalwetgeving in gerechtszaken met betrekking tot het nieuwe kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw" (nr. 473)

Questions orales jointes de :

- Mme Annemie Van de Casteele au ministre de la Justice sur "le bilinguisme requis du juge de paix de Leeuw-Saint-Pierre" (n° 461)

- Mme Simonne Creyf au ministre de la Justice sur "le bilinguisme du juge de paix du canton de Leeuw-Saint-Pierre" (n° 464)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la modification de la législation linguistique en matière judiciaire en ce qui concerne le nouveau canton Herne-Leeuw-Saint-Pierre" (n° 473)

De **voorzitter** : Mevrouw Annemie Van de Casteele heeft het woord.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vorige week is in de Vlaams-Brabantse gemeente Sint-Pieters-Leeuw enige beroering ontstaan nadat deze gemeente de aandacht had gevestigd op een recent goedgekeurde wet. Blijkbaar is een bepaling in deze wet aan de aandacht van de commissie voor de Justitie ontsnapt. Die wet werd niet onder uw bevoegdheid goedgekeurd, mijnheer de minister. Het doet mij dan ook genoeg dat de vroegere minister van Justitie hier aanwezig is, omdat terzake toch wat onduidelijkheid is gerezen. Ik stel vast dat een lid van de CVP zich bij deze vraag heeft aangesloten.

Mijnheer de minister, bedoelde wet handelt over de aanpassing van de gerechtelijke kantons, die voornamelijk was ingegeven door het feit dat, na de fusie, de

kantons nog niet waren aangepast aan de fusiegemeenten. Wij stellen echter vast dat een aantal gemeenten daardoor plots onder een ander regime vallen. Een ervan is de gemeente Bever, een kleine faciliteiten-gemeente, die omwille van dat feit ontsnapt is aan de fusie. Ik ken deze gemeente vrij goed. De mensen leven er in zeer goede verstandhouding. Er zijn wel bestuurlijke, maar bij mijn weten geen gerechtelijke faciliteiten. De nieuwe regeling houdt een bepaling in, waarbij in het nieuwe kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw, waaronder Bever en Sint-Pieters-Leeuw en een aantal eentalig Vlaamse gemeenten ressorteren, de vrederechter of de plaatsvervangende vrederechter en ook de griffier een bewijs van taalkennis moeten afleveren. Voor de gemeente Bever doet dit de vraag rijzen of men hiermee gerechtelijke faciliteiten heeft willen invoeren. A fortiori voor de andere Vlaamse gemeenten die daarin worden meegesleurd, vraagt men zich af of de invoering van een tweetalige rechtspraak een mogelijke optie was. Er wordt gesuggereerd dat de vorige regering dit met opzet heeft gedaan; vandaar dat het mij verheugt dat een lid van de CVP zich bij mijn vraag aansluit. Dit neemt al een stukje van de verdenking weg, tenminste wat de Vlaamse partijen betreft. Misschien moeten wij ook mea culpa slaan, want bij de bespreking van dit wetsontwerp heeft blijkbaar geen enkele van de Vlaamse partijen de aandacht daarop gevestigd. Als verzachtende omstandigheid kan wellicht worden aangevoerd dat de behandeling van dit omvangrijke wetsontwerp vrij kort vóór de verkiezingen plaatsvond en dat iedereen met andere zaken bezig was.

Mijnheer de minister, wil u ons misschien uitleggen wat wij nu juist onder die bepaling van artikel 10 moeten verstaan ?

Wat was de achterliggende bedoeling van uw voorganger ? Misschien kan uw voorganger zelf deze vraag beter beantwoorden, maar ik vermoed dat u dit via uw administratie kon vernemen.

Bij het Arbitragehof werd beroep aangetekend door de gemeenteraad van Sint-Pieters-Leeuw en wij stellen met genoeg vast dat blijkbaar ook de Franstalige leden van de gemeenteraad zich daarbij hebben aangesloten. Wij verheugen ons daarover, tenzij men zegt dat zij niet hebben geweten wat zij deden, maar dat durf ik te betwijfelen. Ook de Vlaamse regering heeft aangekondigd dat ze, op vraag van minister Anciaux, een verzoek tot vernietiging van de artikelen 10 en 11 van deze wet bij het Arbitragehof zal indienen.

Ik zou graag het standpunt van de minister terzake kennen. Indien we ervan uitgaan dat het Arbitragehof deze bepalingen zou vernietigen, omdat ze in feite een - voor ons ontoelaatbare - wijziging inhouden van de

Annemie Van de Casteele

taalwetgeving, klopt mijn visie dan en bent u eventueel bereid de wet aan te passen ? Het zou immers betekenen dat een wijziging van de taalwetgeving niet met de vereiste meerderheid zou zijn goedgekeurd door het parlement.

De **voorzitter** : Mevrouw Simonne Creyf heeft het woord.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de wet is niet zo snel totstandgekomen. Ze werd trouwens geëvoceerd door de Senaat en werd ook daar besproken. De Senaat heeft ze teruggestuurd naar de Kamer, die ze opnieuw heeft behandeld. Tijdens de openbare vergadering werd ze uitvoerig geamendeerd. Niemand heeft in feite het probleem gezien. Men heeft geen opmerkingen gemaakt. De wet werd door niemand afgekeurd : de meerderheid heeft vóór gestemd en de oppositie heeft zich onthouden.

Mijnheer de minister, is de wetgever inderdaad onzorgvuldig geweest ? Is er door de wet een feitelijke verwarring ontstaan tussen gemeenten met faciliteiten op bestuursvlak, enerzijds en gemeenten met daarenboven faciliteiten in gerechtszaken, anderzijds ? De Raad van State heeft indertijd een opmerking gemaakt naar aanleiding van de zaak-Wolvertem. Hij heeft toen gesuggerd om de wet van 1935 op het taalgebruik op een aantal domeinen te herzien. Men is daar dan ook op ingegaan. Allicht is op dat ogenblik enige verwarring of onzorgvuldigheid ontstaan en werden zaken met mekaar verward.

Mijnheer de minister, wat is eigenlijk de huidige toestand ? Ik stel bijvoorbeeld vast dat er niets in de wet staat over Herne en over het tweede kanton Halle. Het tweede kanton Halle bestaat in feite niet meer. Nochtans zou men net bij de indeling in enerzijds, kantons waar de tweetaligheid wordt vereist voor de vrederechter en de plaatsvervangend vrederechter en anderzijds, kantons waar men de tweetaligheid vraagt van de ene of de andere, zijn vertrokken van de taalsituatie in het tweede kanton Halle. In feite is dat kanton zonder voorwerp. Is dat de oorzaak van de verwarring ?

De toestand van Herne is specifiek. Bever, dat binnen Herne ligt, heeft faciliteiten, enkel echter voor bestuurszaken en niet voor gerechtszaken. Ook hier kan er een probleem zijn ontstaan waarbij men verder is gegaan dan de feitelijke toestand. Wat zal er in de toekomst gebeuren ? Blijkbaar zijn er nogal wat verschillende interpretaties. Indien we de klacht die door de gemeente Sint-Pieters-Leeuw en de Vlaamse Gemeenschap is neergelegd, bekijken, dan heeft men het inderdaad over onzorgvuldigheid.

Zal men bij de toepassing van de nieuwe wet bij de openstelling van het ambt van vrederechter de tweetaligheid vereisen ? De wet heeft daarin niet voorzien. Ze biedt de keuze tussen de tweetaligheid van de vrederechter of van zijn plaatsvervanger.

Als men het ambt openstelt, kan men niet eisen dat de vrederechter tweetalig is. Ik stel vast dat er ook onzorgvuldigheden zijn geslopen in de toepassing van de wet. De administratie kan, mijns inziens, niet eisen dat de vrederechter van het nieuw op te richten kanton Sint-Pieters-Leeuw tweetalig is.

De **voorzitter** : Mijnheer Laeremans, alhoewel u volgens het Reglement uw vraag te laat hebt ingediend, ben ik bereid dit door de vingers te zien.

De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze problematiek kwam in de commissie niet ter sprake omdat vermoed werd dat het slechts een technische wijziging was zoals dat het geval was in Meise.

Er is volgens mij wel degelijk sprake van uitbreiding van de faciliteiten.

Voor het kanton Herne gold de tweetaligheid in gerechtszaken. Herne en 5 van de 6 faciliteitengemeenten - Wemmel behoorde tot een ander kanton - beschikten over dezelfde vrederechter. Hierdoor is wellicht verwarring ontstaan. Voor bestuurszaken bestaan er in Bever taalfaciliteiten. De wijziging kan alleen betrekking hebben op bestuurszaken. Het taalgebied is eentalig. Als men de taalfaciliteiten uitbreidt tot gerechtszaken duikt een grondwettelijkheidsprobleem op dat zal leiden tot schorsing en vernietiging door het Arbitragehof.

De gevolgen van de beslissing zijn groot. De kandidaten moeten tweetalig zijn. Dit betekent dat advocaten uit de streek het moeilijk zullen hebben om kandidaat-vrederechter of plaatsvervangend vrederechter te worden. Dit fnuikt een aantal promotiekansen. De tweetaligheidsvereisten zijn bijzonder zwaar.

Omdat men alleen tweetalig moet zijn in bestuurszaken en niet in gerechtszaken, zijn de vereisten te zwaar en zal men onvoldoende kandidaten vinden.

Mijnheer de minister, ik wijs erop dat de Vlaamse regering het voorwerp van beroep met betrekking tot de vernietiging van de passage Herne-Sint-Pieters-Leeuw uitbreidt tot alle andere taalgrensgemeenten - uitgezonderd Komen en Voeren die een andere regime in gerechtszaken hebben - omdat de wetgeving van 1963 achterhaald is en niet meer voldoet aan de huidige vereisten.

Men kan moeilijk tweetalige magistraten en hoofdgriffiers vinden. Als de Vlaamse regering in haar opzet slaagt, zal voor de Franstaligen de tweetaligheidsverplichting weg-

Bart Laeremans

vallen. De wetgeving in bestuurszaken schrijft alleen tweetaligheid voor diensten voor, niet voor personen. Daarom is het onlogisch dat men in gerechtszaken op bestuurlijk vlak wel een tweetaligheid eist vanwege personen.

Om ellenlange procedures bij het Arbitragehof te vermijden, moet de Kamer of u de nodige initiatieven nemen om de wetgeving aan te passen aan de noden van vandaag.

Mijnheer de minister, bent u bereid om initiatieven terzake te steunen of zult u zich daarentegen krampachtig vasthouden aan wat hier nogal slordig en snel tot stand is gekomen? Zult u een procedure laten voeren die zou kunnen worden voorkomen? Als hier de nodige initiatieven worden genomen, dan kan die procedure zelfs op de lange baan worden geschoven, zodat wij tot een zinvolle wetgeving kunnen komen waarin iedereen zich kan terugvinden.

De voorzitter : Geachte collega's, ik vestig uw aandacht erop dat in het kader van de procedure in verband met de caduciteit, wij worden geconfronteerd met een wijziging van het Bijvoegsel aan het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de kantons, wat nog niet ter sprake is gekomen.

Mijnheer de minister, indien noodzakelijk - en zonder vooruit te lopen op uw antwoord - bestaat de mogelijkheid om het in dat bijvoegsel in te werken, voor zover nodig en in zoverre de interpretatie juist is.

De minister heeft het woord.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik noem dit een vervelende vraag omdat het antwoord dat erop moet worden gegeven een antwoord is dat ik niet heb kunnen achterhalen. In de debatten in de commissie voor de Justitie tijdens de vorige legislatuur, debatten die werden gevoerd in de commissie die ik nochtans heb voorgezeten, is op deze aangelegenheid niet dieper ingegaan. Ook mijn administratie moet mij terzake het antwoord schuldig blijven omdat ze de onderliggende reden van de wijziging die hier wordt voorgedragen niet kent.

Mijn voorgangers hebben het probleem van de herindelings van de gerechtelijke kantons aangesneden. Het was overigens een probleem dat al lang op de werktafel lag en waarvoor men bereid was een oplossing te zoeken. Er zijn toen een aantal objectieve criteria geschapen om de herindelings van de gerechtelijke kantons mogelijk te maken. De vrederechters waren in grote mate vragende partij. Het werkteerrein werd zeer uitvoerig geconsulteerd, in zoverre dat op het ogenblik dat het probleem naar voren werd gebracht, het bijna een technische connotatie had.

U mag evenwel het politiek getouwtrek daarrond niet onderschatten. Getuige daarvan zijn de talloze uiteenzettingen en ingediende amendementen, die vaak geïnspireerd waren op politieke motieven om toch hervervakelingen tot stand te brengen die oorspronkelijk niet waren voorgedragen.

De Vlaamse gemeente Bever ligt op de taalgrens in het rustige Pajottenland. Het is een faciliteitengemeente die moet worden bekeken in haar bestuurlijke context, met alle gevolgen van dien. Is het een onachtzaamheid of niet? Ik blijf het antwoord op die vraag schuldig. Deze vraag zou moeten worden gesteld aan degene die het voorstel heeft ingediend. Ik blijf u het antwoord schuldig waarom uitgerekend Bever werd overgeheveld naar het vrederecht van het kanton Sint-Pieters-Leeuw.

Ik kan u wel de toestand weergeven die zich in de toekomst zal aandienen. Als in dit eentalig gerechtelijk kanton, waar een tweetalige vrederechter zou moeten zetelen, zich een partij aandient die het Frans als voertaal heeft, en voorzover deze persoon niet is bijgestaan door een raadsman, heeft deze het recht tegenover de vrederechter het Frans te gebruiken als hij persoonlijk verschijnt en enkel wat zijn verklaringen betreft. Dat is de reële toestand.

Wat is het verschil met vroeger? Als men in een eentalig kanton zijn taal, in ons voorbeeld het Frans, gebruikt voor een vrederechter, ook eentalig, dan moet die vrederechter zorgen voor de vertaling via een tolk. Dit is nu niet nodig. Het kan problemen veroorzaken wanneer een van de partijen die zich voor de vrederechter aandient Nederlands gebruikt en de andere partij, hier bijgestaan door een raadsman, het Frans. Dat is de situatie waar wij voorstaan.

Tevens werd de vraag gesteld naar de juridische basis voor de verplichting voor vrederechters om een taal-examen af te leggen. Mijn administratie zegt me dat ze geen reden kan vinden waarom een dergelijke verplichting zou bestaan. Het enige mogelijke argument is dat de vrederechter personen uit de bestuurlijke faciliteitengemeente Bever die gebruik willen maken van het Frans zonder tolk zou moeten kunnen aanhoren. Een andere reden kan niet worden gevonden. Dit alles dwingt mij ertoe een pragmatische houding aan te nemen aangezien de procedure is gestart. Het verbaasde mij dat de heer Laeremans me vroeg hoe ik de procedure ging stoppen. Ik zou niet weten hoe ik dat zou doen want ik ben niet eens betrokken partij in deze zaak. Er loopt op twee niveaus een procedure voor het Arbitragehof. Ik kan enkel hopen dat in deze zaak snel een uitspraak komt. Uitspraken van het Arbitragehof moeten worden uitgevoerd. Dan zal dus blijken of ik de regels moet aanpassen of niet. Bij gebrek aan duidelijkheid kan ik op dit

Marc Verwilghen

ogenblik geen andere houding aannemen. Als blijkt dat het om een slordigheid gaat, zal dit worden erkend. Tot zolang ben ik gedwongen een pragmatische houding aan te nemen.

De **voorzitter** : De heer Tony Van Parys heeft het woord.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, aangezien u voor de heer Laeremans het Reglement ruim hebt geïnterpreteerd, hoop ik dat u dit voor mij ook zult doen. Ik meen dat het voor de duidelijkheid van het debat aangewezen is dat ik het probleem even situeer. De herindeling van de gerechtelijke kantons is een zeer grote operatie geweest, die te vergelijken was met de fusies van de gemeenten. Toen ik pas in het parlement was, heb ik in een commissie een werkgroep voorgezeten die tot doel had de puzzel in mekaar te steken. We werden toen overspoeld door amendementen van allerlei collega's die in hun regio redenen zagen om een bepaalde gemeente tot een bepaald kanton te laten behoren. Ik hoef de leden niet uit te leggen tot wat voor een chaos dit heeft geleid.

Tijdens de vorige regeerperiode hadden we de ambitie om daarvan eindelijk werk te maken. Dit was nodig omdat de kantonindeling moest worden afgestemd op de fusies van de gemeenten. Bovendien was er ook de politiehervorming; op dit ogenblik strekken bepaalde interpolitiezones zich over verschillende kantons uit. Dit kan niet. In twee jaar tijd zijn we erin geslaagd een aanpassing te realiseren. Hierbij hebben we nooit de intentie gehad om een faciliteitenregeling te wijzigen. Dit is op geen enkel moment ter sprake gekomen. Het huidige probleem werd in de Kamer, noch in de Senaat aangekaart tijdens de uitvoerige besprekingen over de hervorming. We hebben trouwens veel personen geraadpleegd, onder meer de vrederechters, die met het ontwerp instemden. Alle collega's hebben onze plannen kunnen inkijken.

Dan is deze wetgeving totstandgekomen. Wat is nu eigenlijk het concrete probleem in dit dossier ? Het gaat om een kleine gemeente in dit gigantische ontwerp dat wij tot een goed einde hebben gebracht. Ik zal de bestaande toestand vergelijken met de nieuwe situatie.

Op dit ogenblik - dit is niet onbelangrijk - geldt voor de gemeenten Sint-Pieters-Leeuw en Halle op basis van de wet van 1935 de regeling dat ofwel de vrederechter, ofwel een van de zes plaatsvervangende vrederechters tweetalig moet zijn. Voor Kraainem en Sint-Genesius-Rode inclusief Herne daarentegen moeten de vrederechter én een van de plaatsvervangende vrederechters tweetalig zijn. Dit geldt tevens voor Herne omdat Herne in de loop van de jaren - het probleem in deze is de oorsprong terug te vinden - bediend is geworden door de vrederechter van Kraainem en Sint-Genesius-Rode.

Volgens de nieuwe regeling bestaat voor Halle geen tweetaligheidsvereiste meer voor de vrederechter, noch voor de plaatsvervangende vrederechter. Voor Sint-Pieters-Leeuw en Herne moeten ofwel de vrederechter, ofwel een van de zes plaatsvervangende vrederechters tweetalig zijn. Voor Kraainem en Sint-Genesius-Rode moeten én de vrederechter én een van de zes plaatsvervangende vrederechters tweetalig zijn.

Vergelijkt men de nieuwe met de bestaande wet die op dit ogenblik nog van kracht is, dan is dit een winsituatie voor de Nederlandstaligen in de zin dat voor Halle geen tweetaligheidsvereiste meer bestaat en dat voor Herne de regeling blijft zoals ze is.

Het feit dat Herne wordt bediend door Kraainem en Sint-Genesius-Rode brengt mee dat het onder de regeling valt waarbij én de vrederechter én een van de zes plaatsvervaarders tweetalig moet zijn. De vraag is of deze feitelijke regeling haar basis vindt in de wet van 1935. Daarrond draait de discussie. Degenen die de wet van 1935 strikt interpreteren, zeggen dat Herne daarin niet expliciet is vermeld wat dus betekent dat voor Herne geen tweetaligheidsvereiste bestaat. De vraag is dus of door de feitelijke situatie die is ontstaan omdat op een bepaald ogenblik de bediening van Herne gebeurde door Kraainem en Sint-Genesius-Rode de tweetaligheidsvereiste voor én de vrederechter én een van de zes plaatsvervaarders geldt, dan wel of bij gebreke van vermelding van Herne in de wet van 1935 er een eentaligheidsvereiste van kracht is. Daarover zal het Arbitragehof zich uitspreken en het is goed dat dit gebeurt. Het probleem is ontstaan doordat in de loop van de jaren de wet van 1935 niet werd aangepast aan de reële situatie, met name de situatie waarin Herne is terechtgekomen. Dit moet nu worden uitgeklaard. Het is een zeer subtiel probleem. Het is nooit de intentie geweest om de faciliteiten te wijzigen in welke richting ook. Integendeel, in de feiten is de nieuwe situatie voor de Nederlandstaligen voordeliger dan de bestaande.

In die omstandigheden zou het wijs zijn om de uitspraak van het Arbitragehof af te wachten en op basis daarvan de wetgeving eventueel aan te passen.

De **voorzitter** : Heeft niemand voor de commissie een afschrift van de verhalen die ingediend zouden zijn ?

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Ik heb dat voor Sint-Pieters-Leeuw voor een aantal advocaten. Ik kan dat laten kopiëren.

De **voorzitter** : Het zou goed zijn als de commissie dit zou krijgen. Bij het overlopen van de wet stel ik vast dat er sprake kan zijn de artikelen 10 en 11, waar het gaat over de vrederechter en de hoofdgriffier. Heeft men ook verhaal ingediend tegen artikel 5, de indeling van Bever bij Sint-Pieters-Leeuw ? Bovendien is er ook een kwestie van termijnen.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Bever was bij Herne.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, ik dank de heer Van Parys voor zijn zeer omstandig antwoord. Voor mij is de situatie echter Kafkaïeser dan ooit. Wij hadden deze discussie op het juiste ogenblik moeten voeren. Dan zouden we nu niet met dit probleem geconfronteerd worden. Men kan aan dit probleem niet zo gemakkelijk voorbijgaan als men zich voorstelt. Als men het wist, heeft men erover gezwezen en als men het niet wist, is men zeer onzorgvuldig geweest. Een van beide mogelijkheden is de juiste. Als gewezen voorzitter van de commissie herinner ik mij dat we naar aanleiding van de bespreking van de wet heel wat zaken onder de loep hebben genomen. Over Bever en Herne is echter geen woord gevallen. Dat betreurt ik.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Als men per se wil zeggen dat dit onzorgvuldig was, dan moet dat maar. In dat geval heeft de vorige voorzitter van de commissie het echter ook niet gezien. Dat is toch al te gek.

De **voorzitter** : Mijnheer Van Parys, laten wij dit niet persoonlijk nemen. Ik zie een aantal voormalige leden van de commissie lachen om uw interventie. Ook zij hebben dat niet gezien.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Het is een subtiel probleem. Als een gemeente in de loop van de jaren bediend werd door een bepaald vrederecht en daardoor in feite onder deze regeling valt, dan moet worden bekeken of de wet van 1935 wel aangepast was. Het probleem is daar ontstaan. Het gaat echter wat ver om te stellen dat dit nu de grote onzorgvuldigheid was in de wet op de herindeling van de gerechtelijke kantons.

De **voorzitter** : De artikelen 10 en 11 zijn trouwens geen wijzigingen van de wet van 1935 maar wel van de wet van 1963.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Als men de polemiekt zoekt, wil ik hierover nog even voortgaan. Waardoor is het probleem ontstaan ? Het is ontstaan omdat men voor de vacature voor Sint-Pieters-Leeuw een vacature heeft geplaatst voor een tweetalige vrederechter. Men heeft dat ten onrechte gedaan. Men had een vacature moeten publiceren voor een vrederechter en een plaatsvervanger waarbij een van de twee tweetalig moest zijn. Het klopt niet dat de vrederechter van Sint-Pieters-Leeuw tweetalig moet zijn. Dit geldt voor de vrederechter of voor een van de zes plaatsvervangers.

De **voorzitter** : Voor Halle was het in ieder geval nodig vermits Bever er tussen zat.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Sint-Pieters-Leeuw was inbegrepen in het kanton Halle.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Het kanton Halle staat er niet in.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Het staat er wel in.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Het tweede kanton Halle staat erin, maar het tweede kanton Halle bestond niet.

De **voorzitter** : Ik wil de aandacht van de commissieleden vestigen op het feit dat indien men het vroeger niet heeft opgemerkt, men nu niet plotseling oplossingen uit de mouw moet toveren. Als ik de minister goed heb begrepen, zegt hij dat hij de richtlijnen van het Arbitragehof afwacht om op basis daarvan de wetgeving eventueel aan te passen.

Mijnheer de minister, aangezien we nu toch in een minidebat zijn beland aangaande een zeer belangrijk kanton, wou ik u vragen wat vandaag de taaltoestand is van Sint-Pieters-Leeuw en van de hoofdgriffier van Sint-Pieters-Leeuw. Hij moet hoe dan ook tweetalig zijn. Wellicht kunt u op deze vraag nu geen antwoord verstrekken, maar kunt u dit laten natrekken.

Mevrouw Annemie Van de Casteele heeft het woord.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister - ik moet mij eigenlijk ook richten tot de vorige minister van Justitie -, de antwoorden dat het om een onzorgvuldigheid gaat, hebben mij niet helemaal gerustgesteld. Mijnheer Van Parys, vooral uw antwoord wijst erop dat men hiervan op de hoogte was en dat men deze feitelijke situatie, die eigenlijk een onwettelijke situatie was, heeft willen bestendigen. De consequenties op het terrein die de minister aangeeft, zullen waarschijnlijk door een aantal Franstaligen gewild zijn. Daarmee heeft men immers ook faciliteiten ingevoerd in die gemeenten waar ze absoluut niet mochten en nog altijd niet mogen bestaan.

Sint-Pieters-Leeuw is een gemeente die, door inwijking uit Brussel, zeer sterk onder verfransingsdruk lijdt en die heel wat inspanningen doet om een eentalige gemeente te blijven. Vandaar wellicht ook dat de hele gemeenteraad alert is geweest, terwijl een aantal andere gemeenten die in hetzelfde geval zijn, onder meer Gooik en Pepingen, nog niets hebben ondernomen. Ze krijgen overigens nog altijd de kans om dit alsnog te doen.

Het is hoe dan ook niet geoorloofd dat men op een verdoken manier de taalwetgeving in dit land zou aanpassen. Mocht dit een interpellatie zijn, dan zou ik de motie willen indienen die collega Bourgeois onlangs na een interpellatie heeft ingediend, met name dat er geen enkele wijziging mag worden aangebracht aan de taal-

Annemie Van de Casteele

wetgeving in gerechtszaken en dat men moet komen tot een splitsing van het gerechtelijk arrondissement, waarbij de eentaligheid van dit Vlaams-Brabantse gebied duidelijk wordt bewaard en bevestigd.

De **voorzitter** : Mevrouw Simonne Creyf heeft het woord.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wil ik illustreren wat collega Van Parys heeft gezegd, met name dat men een aanpassing heeft moeten doorvoeren na de fusie van de gemeenten. De situatie in het Pajottenland was immers ook kafkaïaans. Diverse gemeenten behoorden tot twee verschillende kantons, én tot Halle én tot Sint-Kwintens-Lennik. Dat was het geval onder andere voor Pepingen, Gooik en Galmaarden. Een hertekening van de situatie was noodzakelijk.

In het oude artikel 46 zegt men : "... in het tweede kanton Halle een vrederechter of een plaatsvervangend vrederechter...". Hier gebruikt men dus ook het woord "of". Volgens mij is men hier vertrokken van een tweede kanton Halle, terwijl het tweede kanton Halle in feite niet meer bestond. Hier is mijns inziens de vergissing gebeurd. Men heeft een bestaande situatie bevestigd die eigenlijk anders was.

Graag vernam ik van de minister of de administratie bij het openvallen van het ambt, zal eisen dat de vrederechter tweetalig is.

De **voorzitter** : Men zou kunnen nagaan wanneer de vrederechter met pensioen gaat en zou dit element eveneens in rekening kunnen brengen.

De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, uit het antwoord van de minister blijkt dat de faciliteiten effectief wijzigen. Ik hoorde uitdrukkelijk zeggen dat individuen op die manier de kans krijgen om hun taal te gebruiken voor de rechtbank, wat voordien wettelijk niet mogelijk was.

Het gaat om een eentalig kanton, waarvan de voormalige minister van Justitie zegt dat het toevallig dezelfde vrederechter betreft. Dit wil niet zeggen dat het taalstatuut wijzigt omwille van de hoedanigheid van de vrederechter. Men kan dit vergelijken met de Personele Unie onder Willem I. Toen gold hier een tweetalig statuut en in Nederland een eentalig. Hier is de taalwetgeving niet gewijzigd omwille van de hoedanigheid van de vrederechter. Waarom was de vrederechter ook in Herne actief ? Omdat hij met zijn gebied niet voldoende had.

Op dit moment is dit veranderd : er zijn meer opdrachten voorhanden en de kantons zijn anders ingedeeld. Er was zeker geen wetswijziging gepland wat de taalwetgeving betreft. Ik wacht het oordeel van het Arbitragehof af, maar het is niet logisch omdat iedereen weet dat het Arbitragehof zich meer en meer opwerpt als een gouvernement des juges, een soort rechtbank die zich in de plaats stelt van de wetgever. We kunnen zelf optreden als wetgever. Wanneer we vaststellen dat de wetgeving zoals dit hier het geval is, niet meer overeenstemt met de noden en met de taalwetgeving en de indeling in taalgebieden, kunnen we ze wijzigen. Wij zullen een voorstel indienen om zo snel mogelijk tot wijziging over te gaan. Wij wensen niet te wachten tot het Arbitragehof geoordeeld heeft. Dat is niet nodig. Het kan immers een richting uitgaan die niemand hier wenst.

Ik vind het bepaald laf dat men zich hierachter verschuilt, terwijl we weten dat we zelf over de bevoegdheid beschikken om de wet aan te passen. De wet is nog steeds niet in werking, dit gebeurt pas in september 2000.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, ik wilde graag antwoorden op de vraag van mevrouw Creyf, maar ze heeft het niet nodig geacht.

Om pragmatische redenen word ik gedwongen de uitspraak van het Arbitragehof af te wachten, maar parlementaire initiatieven wens ik niet te verhinderen. Het hoort tot ieders verantwoordelijkheid.

De **voorzitter** : Ik laat het verhaal dat is ingediend door de gemeente en een eerstaanwezende adjunct-griffier en twee plaatsvervangende vrederechters van het kanton Halle ronddelen ten behoeve van uw documentatie en als leidraad voor de toekomstige ontwikkeling van dit dossier.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.05 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 12.05 heures.*